

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/45/2025
Identifikačné číslo spisu: 1321010176
Dátum vydania rozhodnutia: 16.12.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1321010176.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Mačuru trestnej veci proti obvinenému L. I. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 16. decembra 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného L. I. proti rozsudku Krajského súdu Bratislava zo 16. decembra 2021, sp. zn. 4To/79/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného L. I. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III (od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava I, pozn.) (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 8. septembra 2021, sp. zn. 46T/28/2021, uznal obvineného L. I. vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od júna 2020 do 18. septembra 2020 v nedostavanom objekte vo dvore rodinného domu na ulici P. č. XX v Q., na adrese F. Q. č. XXX a na iných presne nezistených miestach pravidelne fyzicky napádal svoju družku poškodenú L. Q. a to tak, že jej dával facky, bil ju palicou, železným kladivom a bližšie neidentifikovateľným plechovým predmetom ju udieral po nohách, po prstoch a po palcoch, udieral ju päšťami, telefónom a topánkou do tváre, brucha, hrudníka, po celom tele, škrtil ju a kopal do nej, dusil ju vankúšom, aby nebolo počuť jej krik, špak jej dusil o peru, vtlačal jej palce do očí, počas pohlavného styku ju udieral päšťou aj topánkou do oblasti rebier, čím jej spôsobil zlomeninu 8. - 10. rebra vľavo s posunom úlomkov, sériovú zlomeninu 2.-12. rebra vpravo s posunom úlomkov, zavzdušnenie pohrudničnej dutiny - pneumomediastinum, pomliaždenie hrudnej steny najmä vľavo s krvnou podliatinou, pomliaždenie hlavy s odreninami v čelovej oblasti, pomliaždenie tváre s krvnými podliatinami okolo oboch očí, otras mozgu, zlomeninu nosových kostí s posunom úlomkov, zlomeninu nosovej priehradky s posunom, pomliaždenie viacerých častí trupu s krvnými podliatinami v driekovej oblasti, zlomeninu hlavičky záprstnej kosti V. prsta pravej ruky, zlomeninu základného článku IV. prsta ľavej ruky, pomliaždenie oboch predkolení s rozsiahlymi krvnými podliatinami s odreninami kožného krytu, trznú ranu v oblasti ľavého ramena, pomliaždenie oblasti sedacích svalov a zadných

plôch oboch stehien s krvnou podliatinou, hlbokú ranu v oblasti palca ľavej nohy s dodatočne zistenou trieštivou zlomeninou hlavičky základného článku palca, zlomeninu oboch bočných výbežkov 4. driekového stavca (L4), v noci, keď poškodená vzdychala od bolesti, začal jej nadávať „Ty kurva vyjebaná, komu tu fajčíš, rozbehol sa a kopol ju do tváre a spôsobil jej ďalšie zlomeniny koruniek rezákov horného zuboradia, pričom poškodenou utrpené zranenia jej fyzicky znemožnili útek od neho a urobili ju neschopnou akokoľvek sa brániť pred útokmi, hojili sa s komplikovaným priebehom a vyžiadali si bolestivé preväzy, chirurgické odstraňovanie zápalom poškodeného tkaniva, podávanie antibiotík s dobou liečenia presahujúcou 6 týždňov na jednotke intenzívnej starostlivosti, pričom v prípade sériovej zlomeniny 2.-12. rebra vpravo s posunom úlomkov a zavzdušnenia pohrudničnej dutiny pneumotorax a pneumediastinum jej bola vykonaná život zachraňujúca drenáž pohrudničnej dutiny a monitorovanie základných životných funkcií pomocou elektronických prístrojov, ďalej poškodenej odopieral základné lekárske ošetrenie týchto zranení, pričom ani sám jej neposkytol žiadnu pomoc vo forme preväzov, ošetrení otvorených rán alebo podaní liekov proti bolesti, poškodenej zároveň bránil opustiť ho a to tak, že bola stále pod jeho dohľadom, zobral jej mobilný telefón, vyhrážal sa tým, že ak jeho konanie nahlási na políciu, tak ju zabije, aby si nemohla užívať, kým on bude kokoty fajčiť v base a upáli aj jej rodinných príslušníkov, v dôsledku čoho mala z neho poškodená strach a od obvineného sa jej podarilo utiecť až dňa 18. septembra 2020, kedy v jeho neprítomnosti na zástavke MHD P. ju zbadal jej brat L. Q. a jeho známy T. Š., ktorí sa náhodou prechádzali na tomto mieste a privolali jej rýchlu zdravotnú pomoc.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obvinený a prokurátor napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom zo 16. decembra 2021, sp. zn. 4To/79/2021, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal krajský súd obvineného L. I. vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona, na skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od júna 2020 do 18. septembra 2020 v nedostavanom objekte vo dvore rodinného domu na ulici P. č. XX v Q., na adrese F. Q. č. XXX a na iných presne nezistených miestach pravidelne fyzicky napádal svoju družku poškodenú L. Q. a to tak, že jej dával facky, bil ju palicou, železným kladivom ju udieral po nohách, bližšie neidentifikovateľným plechovým predmetom ju udieral po prstoch, udieral ju pästami a telefónom do tváre, hlavy a hrudníka, po celom tele, kopal do nej, dusil ju vankúšom, aby nebolo počuť jej krik, vtlačal jej palce do očí, počas pohlavného styku ju udieral do oblasti rebier a bil ju topánkou, v noci, keď poškodená vzdychala od bolesti, začal jej nadávať „Ty kurva vyjebaná, komu tu fajčíš“, rozbehol sa a kopol ju do tváre a týmto konaním jej spôsobil zlomeninu 8. - 10. rebra vľavo s posunom úlomkov, sériovú zlomeninu 2.-12. rebra vpravo s posunom úlomkov, zavzdušnenie pohrudničnej dutiny - pneumomediastinum, pomliaždenie hrudnej steny najmä vľavo s krvnou podliatinou, pomliaždenie hlavy s odreninami v čelovej oblasti, pomliaždenie tváre s krvnými podliatinami okolo oboch očí, otras mozgu, zlomeninu nosových kostí s posunom úlomkov, zlomeninu nosovej priehradky s posunom, pomliaždenie viacerých častí trupu s krvnými podliatinami v driekovej oblasti, zlomeninu hlavičky záprstnej kosti V. prsta pravej ruky, zlomeninu základného článku IV. prsta ľavej ruky, pomliaždenie oboch predkolení s rozsiahlymi krvnými podliatinami s odreninami kožného krytu, tržnú ranu v oblasti ľavého ramena, pomliaždenie oblasti sedacích svalov a zadných plôch oboch stehien s krvnou podliatinou, hlbokú ranu v oblasti palca ľavej nohy s dodatočne zistenou trieštivou zlomeninou hlavičky základného článku palca, zlomeninu oboch bočných výbežkov 4. driekového stavca (L4), zlomeniny koruniek rezákov horného zuboradia, pričom poškodenou utrpené zranenia jej fyzicky znemožnili útek od neho a urobili ju neschopnou akokoľvek sa brániť pred útokmi, hojili sa s komplikovaným priebehom a vyžiadali si bolestivé preväzy, chirurgické odstraňovanie zápalom poškodeného tkaniva, podávanie antibiotík s dobou liečenia presahujúcou 6 týždňov, pričom v prípade sériovej zlomeniny 2.-12. rebra vpravo s posunom úlomkov a zavzdušnenia pohrudničnej dutiny pneumotorax a pneumediastinum jej bola vykonaná život zachraňujúca drenáž pohrudničnej dutiny a monitorovanie základných životných funkcií pomocou elektronických prístrojov na jednotke intenzívnej

starostlivosti, ďalej poškodenej odopieral základné lekárske ošetrovanie týchto zranení, pričom ani sám jej neposkytol žiadnu pomoc vo forme preväzov, ošetrovaní otvorených rán alebo podaní liekov proti bolesti, poškodenej zároveň bránil opustiť ho a to tak, že bola stále pod jeho dohľadom, zobral jej mobilný telefón, vyhrážal sa jej tým, že ak jeho konanie nahlási na políciu, tak ju zabije, aby si nemohla užívať, kým on bude kokoty fajčiť v base a upáli aj jej rodinných príslušníkov, v dôsledku čoho mala z neho poškodená strach a od obvineného sa jej podarilo utiecť až dňa 18. septembra 2020, kedy v jeho neprítomnosti na zástavke MHD Stavbárska ju zbadal jej brat L. Q. a jeho známy T. Š., ktorí sa náhodou prechádzali na tomto mieste a privolali jej rýchlu zdravotnú pomoc.

Za to krajský súd obvinenému uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému doručený 28. apríla 2022 a jeho obhajcovi 29. apríla 2022, podal obvinený najprv sám 22. februára 2023 (č. l. 676) a následne 24. septembra 2024 prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu dovolanie (č. l. 742 - 745), a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený vo vzťahu k porušeniu princípu kontradiktórnosti uviedol, že súd vzal pri rozhodovaní o jeho vine a treste do úvahy výpoveď poškodenej L. Q. z prípravného konania, ktorá bola realizovaná 30. septembra 2020 (č. l. 49 - 55) bez prítomnosti obhajcu obvineného. Obhajca tak nemal možnosť klásť kvalifikované otázky poškodenej, čím bola podľa neho porušená zásada kontradiktórnosti s ohľadom na to, že práve táto výpoveď poškodenej sa stala základom pre jeho odsúdenie. Poznamenal, že na hlavnom pojednávaní 5. mája 2021 zložila poškodená riadne prisahu podľa § 265 Trestného poriadku (č. l. 339), pod prisahou vypovedala, že okrem monoklov jej ostatné zranenia nespôsobil obvinený (č. l. 340 - predposledná otázka na danej strane). Pokračoval, že na hlavnom pojednávaní 15. júla 2021 zložila poškodená opäť riadne prisahu podľa § 265 Trestného poriadku (č. l. 478), pod prisahou vypovedala, že keď vypovedala na políciu, tak klamala. Taktiež odpovedala aj na otázku prečo nechce uviesť mená osôb, ktoré ju mali zbiť a to, že sa týchto osôb bojí (č. l. 478 - posledná otázka na danej strane). Napriek opakovaným tvrdeniam poškodenej na hlavnom pojednávaní konanom 5. mája 2021 a 15. júla 2021 sa sudy (prvostupňový aj druhostupňový) priklonili k výpovedi poškodenej počas prípravného konania, kedy nemal obhajcu.

K neexistencii nahrávky z verejného zasadnutia na krajskom súde obvinený argumentoval, že 16. decembra 2021 sa na krajskom súde konalo verejné zasadnutie vo veci jeho odvolania proti rozsudku okresného súdu, pričom požiadali o sprístupnenie predmetného zvukového záznamu, k čomu bolo oznámené zo strany súdu, že zvukový záznam z verejného zasadnutia nebol vyhotovený, pričom v zápisnici z verejného zasadnutia zo 16. decembra 2021 je uvedené, že podľa § 58 ods. 3 Trestného poriadku sa zápisnica o verejnom zasadnutí vyhotoví diktovaním predsedom senátu. Následne obvinený poukázal na § 61a Trestného poriadku a uviedol, že neexistenciu zvukového záznamu z verejného zasadnutia považuje za zásadný zásah do svojich práv v pozícii obžalovaného. Podľa jeho vyjadrenia došla poškodená aj na verejné zasadnutie opäť zbitá, pričom sa mala vyjadriť aj k tomu, kto jej to spôsobil. Keďže obvinený bol už toho času vo väzbe, nemohol jej zranenia spôsobiť on. Táto skutočnosť mala byť podľa obvineného zohľadnená pri rozhodovaní odvolacieho súdu. Keďže nahrávka neexistuje, nemá možnosť túto skutočnosť preukázať dovolaciemu súdu a predložiť ju ako dôkaz.

V súvislosti so zisťovaním skutkového stavu obvinený uviedol, že § 2 ods. 10 Trestného poriadku formuluje záväzok, že orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Zdôraznil, že nemožno jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vysloviť záver, že skutok, tak ako je uvedený v obžalobe, spáchal. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To 8/2019. Podľa obvineného okresný súd na strane 12 rozsudku prezentuje svoje špekulácie ohľadom biologických stôp na mieste činu „Pokiaľ ide o znalecký posudok z odboru prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, skutočnosť, že sa na zaistených veciach nenašla DNA poškodenej, neznamená,

že poškodená v tomto dome nebola, stopy boli zaistené približne dva mesiace po útokoch, pričom vylúčiť nie je možné ani to, že po odchode poškodenej a obžalovaného v dome bolo poupratované a tam zanechané biologické stopy sa mohli čiastočne znehodnotiť, zničiť a nie je vylúčené ani to, že biologické stopy, najmä krvné stopy obžalovaného boli účelovo „donesené“ do domu s cieľom vzbudiť dojem, že zranenia v dome paradoxne utrpel obžalovaný, ktorý však počas celého trestného konania ani raz neuviedol resp. netvrdil, že by mu niekto, napríklad poškodená, spôsobovala krvácajúce zranenia.“ S takýmito špekuláciami sa stotožnil aj krajský súd, keď v rozsudku uviedol „Skutočnosť, že sa uvedená zhoda nezistila, môže vyplývať z množstva rôznych dôvodov, medzi iný aj z tých, ktoré príkladom uviedol prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.“ Obvinený namietal tieto špekulácie súdov, ohľadom neexistencie biologických stôp poškodenej na mieste kde malo dôjsť k činu z dôvodu ich údajného odstránenia a zároveň, že došlo k úmyselnému zaneseniu obvineného biologických stôp na toto miesto. Dodal, že prvostupňový ani druhostupňový súd presvedčivým spôsobom nevysvetlili svoje úvahy, ktoré ich viedli k záverom prezentovaným v súdnych rozhodnutiach - uznaniu jeho viny a nepodporili svoje závery dôkazmi, ktoré by mali oporu v súdnom spise a vykonanom dokazovaní.

V ďalšej časti poukázal na skutočnosť, že namietal zaujatosť prokurátorky už v samotnom konaní (č. l. 274 - 276), pričom obvineného mal vo výkone väzby navštíviť minimálne raz aj vyšetrovateľ. Na žiadosť obhajoby o zaslanie zoznamu návštev počas výkonu väzby obvineného však Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Bratislava s poukazom na ochranu osobných údajov odmietol sprístupniť údaje kto navštívil obvineného v danom čase. Okrem vyššie uvedených dôvodov prvostupňový súd mal podľa obvineného odmietnuť vykonať dokazovanie prehraním všetkých telefonických hovorov medzi obvineným a poškodenou. Prehratie týchto telefonických rozhovorov malo podľa obvineného preukázať, že nijakým spôsobom neovplyvňoval poškodenú ako má vypovedať. Vychádzajúc z obsahu spisu súd mal k dispozícii všetky nahrávky (č. l. 389 + CD). Súd však vzal do úvahy len 11 krátkych útržkov (prepisov) vybratých prokuratúrou, ktoré mali preukazovať kolízne aktivity obvineného (č. l. 377 - 380).

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, že rozsudkom krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol porušený zákon v § 2 ods. 2 a ods. 10 Trestného poriadku v neprospech obvineného; s tým, aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok krajského súdu; a podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu

predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Vo vzťahu k namietanej zaujatosti sudcu je potrebné skonštatovať nesplnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Vo všeobecnosti možno uviesť, že ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku) nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 11/2016-II). Povedané inými slovami, ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenému (ako dovolateľovi) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnil, t. j. neuplatnil ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnil ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu.

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Tiež sa žiada doplniť, že tento dovolací dôvod vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Nie je ním len všeobecné právo obvineného zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a súdom (§ 34 Trestného poriadku), ale aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným alebo prostredníctvom obhajcu (§ 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Trestného poriadku). Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 16/2013-I a 7/2011).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní, na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na

obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Žiada sa pripomenúť, že v zmysle platnej judikatúry je zásadným porušením práva na obhajobu najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania, ktoré smerujú k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (keď obvinený nemal obhajcu v prípade spadajúcom pod dôvod povinnej obhajoby, ak predmetné porušenie práva na obhajobu malo vplyv na priebeh alebo konečný výsledok trestného konania, tiež napr. vykonanie verejného zasadnutia o odvolaní bez prítomnosti obhajcu obvineného, hoci na to obvinený nedal súhlas a pod.). Právo na obhajobu je v zmysle dovolacieho dôvodu podľa písmena c) potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a jeho obsahom je, okrem iného, aj možnosť obvineného vznášať námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal, že výpoveď poškodenej z prípravného konania 30. septembra 2020 (č. l. 49 - 55) bola realizovaná bez prítomnosti obhajcu obvineného a okresným súdom odmietnutie vykonania dokazovania prehraním všetkých telefonických hovorov medzi obvineným a poškodenou. Vo vzťahu k tomu najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý k namietanej nekontradiktórneho výsluchu poškodenej v prípravnom konaní uviedol, že predmetného výsluchu sa zúčastnil aj samotný obvinený (i keď z logických a zákonom predpokladaných dôvodov nebol prítomný v miestnosti, v ktorej sa výsluch s poškodenou uskutočňoval, avšak mal možnosť sa oboznámiť s obsahom jej výpovede a bolo mu umožnené sprostredkované klásť poškodenej otázky). Možno doplniť, že zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený bol účastný predmetného výsluchu poškodenej, nenachádzal sa však priamo v miestnosti kde prebiehal výsluch poškodenej, jej výpoveď mu bola poskytnutá k nahliadnutiu s tým, že môže poškodenej klásť otázky sprostredkované. Predmetný výsluch bol následne predložený obvinenému s tým, aby si ho prečítal a prípadné otázky tlmočil vyšetrovateľovi, na čo obvinený vyhlásil, že všetko sú to klamstvá, že si to ďalej čítať ani nebude a nebude klásť ani žiadne otázky. Rovnako predmetnú zápisnicu o výsluchu svedka - poškodeného odmietol podpísať (zápisnica o výsluchu svedka - poškodeného z 30. septembra 2020, č. l. 49 - 55). Krajský súd konštatoval, že v tomto smere teda boli plne rešpektované práva obvineného na obhajobu, vrátane práva na kontradiktórny výsluch poškodenej už počas prípravného konania a jej výpoveď z tohto štádia trestného konania je tak plne akceptovateľným podkladom, z ktorého mohol súd vychádzať pri posudzovaní otázky viny. Pokiaľ ide o odmietnutie obvineným navrhnutých dôkazov, najvyšší súd poukazuje na rozsudok okresného súdu, ktorý postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol vykonať navrhnutý dôkaz - prehratie záznamov medzi obvineným a poškodenou z 18. júna 2021, nakoľko sa týkajú okolností, ktoré možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. Poškodená v danom rozhovore s obvineným mala obvinenému uviesť, prečo nechce uviesť, kto jej zranenia spôsobil. Tieto skutočnosti však už boli predmetom oboch výpovedí poškodenej v konaní pred súdom.

Len samotná nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaných dôkazov nie je dôvod na podanie dovolania. Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a rovnako ani nimi uskutočnené hodnotenie dôkazov. Inak povedané, za dovolací dôvod upravený pod písmenom c) nemožno považovať nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaného dokazovania, resp. jeho nespokojnosť s tým, že nebolo vyhovené jeho návrhu na vykonanie dokazovania, ak súd takýto postup dostatočne a vecne správne odôvodnil. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci nie je totiž čo do rozsahu dokazovania viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je

výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila. Rovnako v zmysle uvedeného súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nepredstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Iný než uvedený výklad by, napokon, viedol k tomu, že vykonané dôkazy by bolo nevyhnutné hodnotiť v prospech obvineného a súčasne by odporoval viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom vyplývajúcej zo zásady, že účelom dovolacieho konania (s výnimkou dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (rozhodnutia zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015, uznesenie najvyššieho súdu z 1. decembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 65/2019, uznesenie najvyššieho súdu z 22. novembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 71/2012).

Pokiaľ ide o námietku obvineného týkajúcu sa nevyhotoveného zvukového záznamu z verejného zasadnutia možno uviesť, že ustanovenie § 61a Trestného poriadku sa vzťahuje len na verejné zasadnutie, ktoré sa nahráva v rozsahu, v ktorom sa vykonáva dokazovanie. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Bratislave 16. decembra 2021 vyplýva, že na tomto verejnom zasadnutí bolo vykonané dokazovanie prečítaním zápisnice o trestnom oznámení z 20. septembra 2020. V prípade, že v tejto časti nebola vykonaná zvuková nahrávka možno konštatovať, že súd nedodrжал ustanovenia Trestného poriadku, avšak týmto pochybením nedošlo k porušeniu práva obvineného, ktorý bol na verejnom zasadnutí riadne prítomný a k vykonanému dôkazu sa aj vyjadril. Nemožno preto hovoriť o žiadnom zásahu do jeho práv. Pokiaľ obvinený poukazuje na vyjadrenia poškodenej ohľadne jej nejakých zranení, zo zápisnice o verejnom zasadnutí vyplýva, že to bol práve obvinený, ktorý sa vyjadril, že poškodená má na tvári zranenia a dožadoval sa toho, aby zranenia ukázala. V zápisnici sa nenachádza žiadne vyjadrenie zo strany poškodenej. V tomto kontexte možno uviesť, že pokiaľ by poškodená mala nejaké zranenia na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo 16. decembra 2021, tieto nemajú žiadny súvis so skutkom, ktorý sa mal udiať v čase vyplývajúcom zo skutkovej vety, preto akékoľvek zisťovanie ohľadne týchto zranení nie je pre skutkové závery v predmetnej veci relevantné.

Obvinený ďalej namietal odôvodnenia rozhodnutí nižších súdov, k čomu dovolací súd uvádza, že nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu sám osebe nie je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý predpokladá porušenie práva na obhajobu len v procesnoprávnom význame a nezahŕňa prípady nedostatku odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05) (primerane pozri napr. nález z 19. novembra 2019, I. ÚS 218/2019).

Rovnako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že súdne rozhodnutia by mali v primeranej miere uvádzať dôvody, na ktorých sú založené. Rozsah, v akom sa táto povinnosť odôvodnenia uplatňuje, sa môže líšiť v závislosti od povahy rozhodnutia a musí sa určiť vo svetle okolností prípadu (rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, č. 30544/96, bod 26). Bez toho, aby sa vyžadovala podrobná odpoveď na každý argument predložený stranou, táto povinnosť predpokladá, že účastníci súdneho konania môžu očakávať, že dostanú konkrétnu a výslovnú odpoveď na argumenty, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok tohto konania (rozsudok vo veci *Moreira Ferreira* proti Portugalsku (č. 2) z 11. júla 2017, č. 19867/12, bod 84). Z rozhodnutia musí byť však

zrejme, že sa riešili podstatné otázky prípadu (rozsudok vo veci Taxquet proti Belgicku z 16. novembra 2010, č. 926/05, bod 91) (rozsudok vo veci Yüksel Yağcinkaya proti Turecku z 26. septembra 2023, č. 15669/20, bod 305).

Ako Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudky vo veciach Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, č. 21522/93, a Higgins a ostatní proti Francúzsku z 19. februára 1998, č. 134/1996/753/952). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozsudok vo veci Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, č. 13942/88, II. ÚS 410/06) (napr. uznesenie z 28. mája 2024, IV. ÚS 259/2024).

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že trestné konanie sa posudzuje komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvineného hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv. Dovolací súd však z obsahu rozsudku okresného súdu, ako ani rozsudku krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by v priebehu konania na súdoch nižšieho stupňa došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu ani iné nerešpektovanie práv obvineného. Naopak, jej právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania v plnom rozsahu zachované, pričom obvinený mal možnosť zúčastňovať sa hlavných pojednávaní a uplatňovať svoje práva, či už osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného L. I. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.